

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ ชุมชนบ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม

Homestay Cultural Tourism at Ban Dong Noi, Phra That Sub-district, Na Dun District, Maha Sarakham Province

เยาวภา นียากร*

Yaowapha Neeyakorn

กฤตพัฒน์ สิงห์สีโว

Kritnaphat Singsivo

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Mahasarakham University

*yaowaair@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม 2) ศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ การสำรวจและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 246 ตัวอย่าง สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างของ T-Test และ F-Test ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 18-30 ปี โดยมีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า สถานภาพโสด และส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ซึ่งมีระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านอัตราค่าบริการของเจ้าของบ้าน รองลงมาคือ ด้านวัฒนธรรม ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ด้านการนำเที่ยว ด้านอาหารสำหรับนักท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัย และด้านการประชาสัมพันธ์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ด้านที่พักในการรองรับนักท่องเที่ยว และพบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โฮมสเตย์ ชุมชน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the opinion level towards cultural tourism in homestays at Ban Dong Noi, Phra That Sub-district, Na Dun District, Maha Sarakham Province; and 2) to conduct a comparative study of opinion levels towards cultural tourism in homestays at Ban Dong Noi, Phra That Sub-district, Na Dun District, Maha Sarakham Province. This research is quantitative. The instruments used to collect data were a survey and a questionnaire. The samples were from 246 tourists traveling to Ban Dong Noi, Phra That Sub-district, Na Dun District, Maha Sarakham Province. The statistics used in the quantitative data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. A one-way ANOVA was used to test the T-test and F-test.

The results of the research revealed that most of the tourists were female, aged 18–30 years. The educational level was a bachelor's degree or higher. They were mostly single. The majority's monthly income was less than 10,000 baht. The overall opinion level towards homestay tourism in Ban Dong Noi, Phra That Sub-district, Na Dun District, Maha Sarakham Province was at a high level. When considering each aspect, it was found that the tourists placed the utmost importance on the homeowners' hospitality, followed by culture, resources and environment, tour program, food, safety, and public relations, while the aspect with the lowest mean was accommodation. At the .05 level, tourists with different ages, educational levels, and monthly income had significantly different opinions on homestay tourism in Ban Dong Noi, Phra That Sub-district, Na Dun District, Maha Sarakham Province.

Keywords : cultural tourism, homestay, community

บทนำ

ปัจจุบันการท่องเที่ยวกลายเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุด เนื่องจากรายได้ส่วนใหญ่มาจากการท่องเที่ยว และมีแนวโน้มว่าจะมีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ เพราะหากพิจารณาถึงประโยชน์ของการท่องเที่ยว นอกจากประโยชน์ด้านเศรษฐกิจคือ ทำให้เกิดการว่างแรงงาน ประชากรมีรายได้ ธุรกิจการคมนาคมขนส่งดีขึ้น มีความทันสมัย ดุลการชำระเงินดี เงินตราต่างประเทศไหลเข้าสู่ประเทศเพิ่มขึ้น การท่องเที่ยวยังก่อให้เกิดการปรับปรุงทางด้านโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา สาธารณูปโภคต่าง ๆ ตลอดจนการบริการด้านโรงแรม ศูนย์การค้า และภัตตาคาร เป็นต้น การท่องเที่ยวช่วยทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี สังคมและเศรษฐกิจ ตลอดจนการดำรงชีวิตของประเทศอื่น ๆ ได้ดี การท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศ

อย่างกว้างขวาง ส่งผลให้ประเทศมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยอาศัยทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่แต่ละประเทศมีอยู่ ขึ้นอยู่กับว่าประเทศเหล่านั้นจะรู้จักใช้ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่ตนมีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากน้อยเพียงใด บทบาทที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของการท่องเที่ยวที่ยังประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติมากคือ ยิ่งการท่องเที่ยวทวีความสำคัญมากขึ้นก็ยิ่งจะเป็นการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม และเกียรติภูมิของประเทศให้เป็นที่รู้จักแก่ชาวโลก แสดงให้เห็นถึงความเป็นชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และโบราณคดี ให้เป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจนอกเหนือจากความสนุกสนานเพียงอย่างเดียว (Witchayaworanan, 2019)

การที่จะทำให้การจัดการการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในทุก ๆ กิจกรรมของการจัดการการท่องเที่ยวตามคุณลักษณะของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้แก่ 1) เป็นการท่องเที่ยวที่มีความต่อเนื่อง ซึ่งหมายถึงความต่อเนื่องของทรัพยากรธรรมชาติและ ความต่อเนื่องของวัฒนธรรมซึ่งจัดเป็นทรัพยากรหลัก รวมถึงสามารถมอบประสบการณ์ นันทนาการที่ดี แก่นักท่องเที่ยวด้วย 2) เป็นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ เน้นคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์ นันทนาการ และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน 3) เป็นการท่องเที่ยวที่มีความสมดุลคือ ความสมดุลระหว่าง ความต้องการของนักท่องเที่ยวของคนในชุมชนและขีดความสามารถของทรัพยากร (Intararuang, 2017)

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบล พระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับใด
2. นักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างไรร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบล พระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม
2. ศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การทบทวนวรรณกรรม

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมในแหล่งต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายและแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นศิลปวัฒนธรรม ประเพณีหรือเทศกาลต่าง ๆ ของแต่ละท้องถิ่น เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ ความเพลิดเพลิน และเป็นส่วนหนึ่งในการถ่ายทอดวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ยังเป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวมีโอกาสได้สัมผัสกับวิถีชีวิตของผู้คน รวมถึงภาพที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวคือ วัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิม ชีวิตประจำวันแบบดั้งเดิมของชาวบ้าน ซึ่งกลายเป็นผลผลิตอย่างหนึ่งทางการท่องเที่ยวมีองค์ประกอบคือ

1. การให้ความสำคัญกับประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี โดยต้องดูแลรักษาทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวให้มีสมบูรณ์ สามารถแสดงหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างชัดเจน

2. มีการจัดการอย่างยั่งยืนเพื่อให้ประเพณีและวัฒนธรรมยังคงอยู่ไม่เปลี่ยนแปลง สร้างความน่าสนใจแก่นักท่องเที่ยวในการเยี่ยมชมอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน รวมถึงดูแลรักษาทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด

3. อนุรักษ์วิถีชีวิตของท้องถิ่นในงานสังคมและวัฒนธรรม โดยค้นหาจุดเด่นในเชิงประเพณี วัฒนธรรมเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ และอนุรักษ์ไว้ซึ่งวิถีวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม

4. ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น นักท่องเที่ยว หน่วยงานผู้ดูแลรับผิดชอบด้านการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและชุมชนเจ้าของพื้นที่ โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ดีจากการท่องเที่ยว พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกในการดูแลอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว

5. ชุมชนในท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งที่จะรับผิดชอบในด้านการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชน ทั้งในด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว การออกแบบและสร้างผลประโยชน์ในด้านการท่องเที่ยวแก่ชุมชน รวมถึงการระมัดระวังถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวในชุมชนได้

6. มีการดำเนินการด้านการตลาดการท่องเที่ยว ทั้งในด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความน่าสนใจ การขอความร่วมมือในการรณรงค์ให้เกิดความร่วมมือกันของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

7. ให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจจากการท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ โดยชุมชนจะต้องออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจที่จะสร้างความประทับใจทั้งในเชิงของคุณค่าจากการสัมผัสและประสบการณ์ที่ได้รับ

8. ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวทั้งชีวิตและทรัพย์สิน โดยผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่จะต้องมีการจัดการระบบการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวรู้สึกปลอดภัย หากมีเหตุการณ์อะไรที่ไม่คาดคิดในด้านความปลอดภัย อาจจะสร้างภาพลักษณ์ที่ไม่ดีให้แก่แหล่งท่องเที่ยวนั้นได้ (Thongpeng, 2011)

เช่นเดียวกับการศึกษาของ Tatiyanantakul (2021) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นกระบวนการในการวางแผนทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งต้องพิจารณา 3 องค์ประกอบดังนี้

1. โฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อให้ประชาชนรับทราบเรื่องราวและภูมิหลังที่สำคัญของทรัพยากรการท่องเที่ยวดังกล่าวให้มากที่สุด ควรมีการสำรวจข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่สำหรับประชาชนหรือนักท่องเที่ยวที่ต้องการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ จากการท่องเที่ยว ปัจจัยสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยวคือ การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สนใจและต้องการเรียนรู้วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์และโดดเด่นนี้

2. การปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนให้มีเอกลักษณ์และโดดเด่นเป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยวโดยการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยความร่วมมือของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและจะต้องกระจายผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างเป็นธรรม

3. การกำหนดแนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนอย่างเหมาะสมและทันสมัย จำเป็นต้องมีการหรือกลไกการทำงานในการจัดการการท่องเที่ยวและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชนไปพร้อม ๆ กันเพื่อการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรมและสนับสนุนการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของชุมชน

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับโฮมสเตย์

DOT (2015) ได้กำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นของโฮมสเตย์ไว้ 10 ประการต่อไปนี้

1. เจ้าของบ้านและสมาชิกในครอบครัวต้องถือว่าการทำโฮมสเตย์เป็นรายได้เสริม นอกเหนือจากรายได้จากอาชีพหลักของครอบครัวเท่านั้น
2. มีพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านเหลือและไม่ได้ใช้ประโยชน์ สามารถนำมาดัดแปลงให้นักท่องเที่ยวเข้าพักได้
3. นักท่องเที่ยวต้องเข้าพักค้างแรมในบ้านเดียวกับเจ้าของบ้านอาศัยโดยมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม และวิถีชีวิตระหว่างกัน
4. สมาชิกในครอบครัวมีความยินดีและเต็มใจที่จะรับผิดชอบนักท่องเที่ยวให้เข้ามาพักค้างแรมในบ้าน พร้อมทั้งถ่ายทอดวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นนั้นแก่นักท่องเที่ยว
5. เจ้าของบ้านและสมาชิกในครอบครัวให้ความร่วมมือกับชุมชนในการจัดการโฮมสเตย์เป็นอย่างดี
6. บ้านนั้นควรเป็นสมาชิกของกลุ่ม ชมรม หรือสหกรณ์ที่ร่วมกันจัดการโฮมสเตย์ของชุมชนนั้น
7. จำนวนหลังคาเรือนที่เป็นสมาชิกของกลุ่มโฮมสเตย์อย่างน้อย 3 หลังคาเรือน
8. บ้านที่ขอรับการประเมินทุกหลัง ต้องมีเลขที่บ้านที่ออกโดยส่วนราชการ
9. ที่ตั้งของชุมชนหรือกลุ่มโฮมสเตย์ต้องไม่อยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น ยกเว้นจะได้รับอนุญาต
10. ดำเนินการจัดทำโฮมสเตย์ตามข้อกำหนดมาตรฐานโฮมสเตย์ของกรมการท่องเที่ยวมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน

ทั้งนี้ในการดำเนินงานโฮมสเตย์นี้มีข้อเสนอแนะที่น่าสนใจหลายประการจากงานวิจัยเรื่องการกำหนดนโยบายธุรกิจโฮมสเตย์ของไทยได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ประกอบการโฮมสเตย์มีความรู้แนวคิดการบริการที่ดี เข้าใจแนวทางการจัดทำโฮมสเตย์ ส่งเสริมการวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาด การประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ทราบเพื่อการคาดการณ์ปริมาณนักท่องเที่ยวที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ Siriwong et al. (2017) ศึกษาการพัฒนาที่พักแบบโฮมสเตย์ในแหล่งท่องเที่ยวเมืองโบราณอุทอง ผลการวิจัยพบว่า

- 1) การศึกษาสภาพการณ์และความต้องการในการพัฒนาที่พักแบบโฮมสเตย์ในพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุทองอยู่ในระดับมาก
- 2) ประเมินศักยภาพและความพร้อมในการพัฒนาที่พักแบบโฮมสเตย์อยู่ในระดับมาก มีบริบทของพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุทองอยู่ในระดับมาก

3) การนำไปใช้โดยการอบรมมีคะแนนก่อนการอบรมและหลังการอบรมเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การศึกษาดูงาน มอบใบงาน การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้ผลการพัฒนาโฮมสเตย์ต้นแบบ 2 แห่ง และจัดทำคู่มือการจัดการและท่องเที่ยวโฮมสเตย์

4) ความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายต่อโครงการพัฒนาที่พักแบบโฮมสเตย์อยู่ในระดับมาก และถอดบทเรียนผลที่เกิดขึ้นมีความสำเร็จจากผลการดำเนินการพัฒนาโฮมสเตย์ต้นแบบปัจจัยนำสู่ความสำเร็จจากผู้นำและความร่วมมือของสมาชิก และเกิดการพัฒนาโฮมสเตย์ต้นแบบและบทเรียนในด้านข้อจำกัดของสถานที่พัก ทุนการจัดตั้ง และการดำเนินงานให้บริการ เนื่องจากมีอาชีพส่วนใหญ่เป็นสังคมเกษตรกรรม

Rittiboonchai (2019) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ในอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า

1) การตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ในอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี มีความแตกต่างกันตามเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) การตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ในอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี มีความแตกต่างกันตามลักษณะการท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาพักผ่อน จำนวนคืนในการพักผ่อน จำนวนสมาชิกที่เดินทางมาด้วย การทราบข้อมูลจากสถานที่ท่องเที่ยว ลักษณะการเดินทาง การเคยมาใช้บริการโฮมสเตย์ในบริเวณอำเภอดำเนินสะดวก และความต้องการกลับมาใช้บริการโฮมสเตย์ในบริเวณอำเภอดำเนินสะดวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคามที่แน่นอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการประมาณค่าร้อยละ กรณีไม่ทราบประชากร โดยใช้สูตรของ Cochran (1977; Kraiyawan, 2018) โดยสัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยต้องการสุ่ม 20% ซึ่งมีระดับค่าความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 246 ตัวอย่าง ในการสำรวจเพื่อป้องกันแบบสอบถามที่เกิดความผิดพลาดจากการตอบแบบสอบถามผู้วิจัยจึงทำการเก็บตัวอย่างเพิ่มอีก 4 ตัวอย่าง รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ทั้งสิ้น 250 ตัวอย่าง โดยขั้นตอนการได้ตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก โดยจะทำการแจกแบบสอบถามให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่โฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งจะใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 1 เดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี นิยามคำศัพท์ จากเอกสารวิชาการต่าง ๆ อาทิ วิทยานิพนธ์ ปริญญานิพนธ์ สารนิพนธ์ วารสาร หนังสือ เอกสารทางวิชาการ และข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ต ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ในพื้นที่ต่าง ๆ โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาจะต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม และเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อพิจารณาและให้คำแนะนำ โดยผู้วิจัยแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น หลังจากนั้นนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน

3. ผู้วิจัยนำผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 3 ท่าน มาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และภาษาได้ค่า IOC ซึ่งแต่ละข้อจะต้องมีค่า 0.5 ขึ้นไป ซึ่งข้อคำถามแต่ละข้อได้มีการปรับแต่งคำให้กระชับ และเข้าใจง่ายขึ้น โดยมีค่า IOC รวมทั้งฉบับ 0.863 ซึ่งถือเป็นที่ยอมรับได้ และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยอีกครั้ง เพื่อพิจารณาความถูกต้องและปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว ไปทำการทดลองใช้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัยจำนวน 30 ตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีการหาค่า Cronbach's Alpha จะต้องได้ค่าดัชนีมากกว่า .7 ขึ้นไป โดยจากการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม ได้ค่า α -Coefficient เท่ากับ .979 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือตามหลักสถิติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับเจ้าของกิจการหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 ตัวอย่าง พร้อมทั้งรื้อรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ซึ่งใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 1 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. ประเมินระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม วิเคราะห์โดยคำนวณค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ทดสอบความแตกต่างของ T-Test และทดสอบ F-Test ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน One-Way ANOVA

สรุปผลการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 81.50 มีอายุระหว่าง 18–30 ปี คิดเป็นร้อยละ 87.00 โดยมีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 92.50 ซึ่งมีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 87.50 และส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 80.50

2. ระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ของบ้านดงน้อย จังหวัดมหาสารคาม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านอัยยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้าน	4.20	0.74	มาก
2. ด้านวัฒนธรรม	4.16	0.75	มาก
3. ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	4.05	0.79	มาก
4. ด้านรายการนำเที่ยว	3.92	0.80	มาก
5. ด้านอาหารสำหรับนักท่องเที่ยว	3.90	0.78	มาก
6. ด้านความปลอดภัย	3.81	0.81	มาก
7. ด้านการประชาสัมพันธ์	3.81	0.85	มาก
8. ด้านที่พักในการรองรับนักท่องเที่ยว	3.67	0.82	มาก
โดยรวม	3.94	0.79	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.94$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านอัยยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้าน ($\bar{x} = 4.20$) รองลงมาคือ ด้านวัฒนธรรม ($\bar{x} = 4.16$) ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 4.05$) ด้านรายการนำเที่ยว ($\bar{x} = 3.92$) ด้านอาหารสำหรับนักท่องเที่ยว ($\bar{x} = 3.90$) ด้านความปลอดภัย ($\bar{x} = 3.81$) และด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.81$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านที่พักในการรองรับนักท่องเที่ยว ($\bar{x} = 3.67$)

3. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย								
	ที่พัก	อาหาร	ปลอดภัย	อรรถาธิบาย	น้ำดื่ม	ทรัพยากร	วัฒนธรรม	ประชาสัมพันธ์	รวม
เพศ	.56	.50	.02	.70	1.16	1.16	1.79	1.66	.87
อายุ	1.18	.70	.04	10.17*	.19	.94	6.62*	1.56	4.12*
ระดับการศึกษา	.75	.93	.92	4.88*	2.41	1.52	2.64	2.14	3.82*
สถานภาพ	1.30	.24	.04	6.81*	.31	.07	2.17	.72	.68
รายได้ต่อเดือน	.97	.64	1.50	6.51*	1.20	2.03	4.61*	3.16	3.16*

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านอรรถาธิบายไม่ตรีของเจ้าของบ้าน และด้านวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านอรรถาธิบายไม่ตรีของเจ้าของบ้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านอรรถาธิบายไม่ตรีของเจ้าของบ้าน ด้านวัฒนธรรม และด้านการประชาสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านอรรถาธิบายไม่ตรีของเจ้าของบ้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ Chinnaphong (2019) ศึกษาแบบศึกษาวิทยาสหกิจชุมชนที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงาน วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ผลการศึกษาพบว่า ความสำเร็จในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวโฮมสเตย์พบว่า ภาพรวมมีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก

พิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ **ด้านอัยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้าน** กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษา Chinnaphong (2019) ศึกษาารูปแบบศักยภาพวิสาหกิจชุมชนที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ผลการศึกษาพบว่า ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวโฮมสเตย์ด้านอัยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ Boonto et al. (2015) ศึกษาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรมชนบทตามมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย กรณีศึกษากันดงโฮมสเตย์ ตำบลดงกระทวาย อำเภอสรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบได้ดำเนินงานตามมาตรฐานโฮมสเตย์ด้านวัฒนธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ Duangpikul & Methaphan (2018) ศึกษาโฮมสเตย์กับการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดน่าน ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนมีการจัดการการท่องเที่ยวด้านทรัพยากรและสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านรายการนำเที่ยว กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ Duangpikul & Methaphan (2018) ศึกษาโฮมสเตย์กับการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดน่าน ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนมีการจัดการการท่องเที่ยวด้านกิจกรรมและรายการนำเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านอาหารสำหรับนักท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ Chinnaphong (2019) ศึกษาารูปแบบศักยภาพวิสาหกิจชุมชนที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ผลการศึกษาพบว่า ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวโฮมสเตย์ด้านอาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านความปลอดภัย กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ Chinnaphong (2019) ศึกษาารูปแบบศักยภาพวิสาหกิจชุมชนที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ผลการศึกษาพบว่า ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวโฮมสเตย์ด้านความปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการประชาสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับการศึกษาของ Duangpikul & Methaphan (2018) ศึกษาโฮมสเตย์กับการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดน่าน ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนมีการจัดการการท่องเที่ยวด้านการประชาสัมพันธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่พิกในการรองรับนักท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ Duangpikul & Methaphan (2018) ศึกษาโฮมสเตย์กับการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดน่าน ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนมีการจัดการการท่องเที่ยวด้านที่พิกสำหรับนักท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านอรรถาธิบายไมตรีของเจ้าของบ้านและด้านวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของ Kongneam (2020) ศึกษาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลเมืองชัยภูมิจังหวัดชัยภูมิ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านอรรถาธิบายไมตรีของเจ้าของบ้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของ Rittiboonchai (2019) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ในอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า การตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาและรายได้ต่างกัน มีการตัดสินใจต่อการเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านอรรถาธิบายไมตรีของเจ้าของบ้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของ Kama (2020) ศึกษาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย พื้นที่ชุมชนย่านเมืองเก่า อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย พื้นที่ชุมชนย่านเมืองเก่า อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ตที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย พื้นที่ชุมชนย่านเมืองเก่า อำเภอเมือง ทุกด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ควรอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดทั้งทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ลดการบริโภคที่มากเกินไปจนเกินไป ลดของเสียที่จะทำลายสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมความหลากหลายของวัฒนธรรม ประเพณีที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยว พัฒนาการท่องเที่ยวให้เข้ากับการพัฒนาท้องถิ่น ประเมินผล กระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผลกระทบของแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นต้องมีคุณภาพและราคาไม่แพงเกินไป เพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง สร้างผลตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรม มีการประชุมปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอ ระหว่างองค์กร ประชาชนในท้องถิ่นและผู้ประกอบการ ควรมีการฝึกอบรมบุคลากรด้านแนวคิดและวิธีปฏิบัติในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจัดระบบและแผนงานอย่างเป็นระเบียบ เพื่อยกระดับความพอใจของนักท่องเที่ยว มีการวิจัยและการติดตาม ตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ปัญหาและเพิ่มผลประโยชน์ต่อแหล่งท่องเที่ยว

References

- Boonto, P., Hongsakul, S. & Kasornbua, T. (2015). The Rural Tourism Management on Thai Home Stay Standard Case Study : Ban Dong, Tambol Dong Krathong Yam, Amphoe Si Maha Phot, Prachinburi Province. *Srinakharinwirot Research and Development (Journal of Humanities and Social Sciences)*, 7(14), 52–63.
- Chinnaphong, P. (2019). Potentiality of Community Enterprises Development Model which Affects the Success of Tourism-Based Community Enterprises. *Dusit Thani College Journal*, 13(2), 83–100.
- Cochran, W. G. (1977). **Sampling Techniques**. John Wiley and Sons.
- Department of Tourism (DOT). (2015). **Thailand Homestay Standard**. Chulalongkorn University Press.
- Duangpikul, K. & Methaphan, J. (2018). Homestay and Sustainable Tourism Management in Nan Province. *Journal of Graduate Research*, 9(1), 217–234.
- Intararuang, T. (2017). **Sustainable Tourism Management Development**. Suan Sunandha Rajabhat University.
- Kama, B. (2020). **Cultural Tourism of Thai Tourist's Old Town Community Area, Mueang Phuket District, Phuket Province**. Hatyai University.
- Kongneam, T. (2020). Cultural Tourism Administration of Chaiyaphum Town Municipality, Chaiyaphum Province. *Journal of Administration and Social Science Review*, 3(1), 23–30.
- Kraiawan, Y. (2018). **Principles of Statistics Research and the SPSS Program**. Chulalongkorn University Press.

- Rittiboonchai, W. (2019). **The Factors Affecting the Decision Making of Thai Tourists to Choosing Service of Homestay Accommodation in Damnoen Sduak District Ratchaburi Province.** The 6th National Academic Conference, Management Science Department, Sukhothai Thammathirat University.
- Siriwong, P., Sungrugsa, N. & Choojai, L. (2017). The Development of Homestay Model in U-Thong Ancient City. *Veridian E-Journal Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and Arts)*, 10(2), 2282–2293.
- Tatyanantakul, W. (2021). Guidelines for Community-Based Tourism Development by Cultural Tourism Management: A Case Study of Muen Wai Community, Mueang, Nakhon Ratchasima Province. *Journal of Thai Hospitality and Tourism*, 16(1), 76–91.
- Thongpeng, J. (2011). **Opinions of Thai Tourists towards Cultural Tourism Management of Wat Sothon Wararam Worawihan, Chachoengsao Province.** Burapha University.
- Witchayaworanan, K. (2019). **Development of an Integrated Tourism Marketing Plan for Yasothon Province.** University of Phayao.